Stanovisko ČTÚ do diskuse k návrhu revize rozsahu univerzální služby a způsobu zajištění širokopásmového připojení

V návaznosti na Sdělení Evropské komise (dále jen „Komise“) o druhém pravidelném přezkumu rozsahu univerzální služby, které bylo zveřejněno 2. října 2008, byla odborem elektronických komunikací Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) zahájena v prosinci 2008 veřejná konzultace ke směrnici o univerzální službě. Konzultace se týká revize rozsahu univerzální služby. Do této diskuse MPO předložilo jako podkladový dokument čtyři možné scénáře řešení zabezpečení poskytování širokopásmového přístupu.

Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) zasílá v rámci této konzultace své stanovisko, ve kterém se vyjadřuje k předloženému podkladovému materiálu. Protože konzultace zahájená MPO navazuje na Sdělení Komise, které se zabývá i dalšími otázkami souvisejícími s úlohou univerzální služby, připojuje ČTÚ v příloze i své vyjádření ke Sdělení Komise.

***

Možné scénáře řešení širokopásmového přístupu

Na základě zhodnocení současné situace v České republice je ČTÚ toho názoru, že povinnost zabezpečování širokopásmového přístupu **není třeba do rozsahu univerzální služby zahrnovat**.

Z hlediska scénářů předložených k diskusi MPO proto ČTÚ zastává názor, že není nezbytné jakkoliv upravovat stávající znění Směrnice 2002/22/ES o univerzální službě (dále jen „Směrnice“). Tomu odpovídá scénář č. 1.

Scénář č. 1: Využití všech možností nabízených současným rámcem

Scénář č. 1 vychází z předpokladu, že zásah na úrovni Společenství pro zajištění všeobecně dostupného poskytování širokopásmového přístupu není nutný. Došlo by tedy k zachování statu quo, podle tohoto scénáře se text Směrnice ani rozsah služeb nijak nezmění.

ČTÚ se ztotožňuje s touto variantou, kdy nedojde k žádným změnám ve Směrnici. Vhodné je, aby tato problematika byla řešena zejména na úrovni členského státu, tzn. že budou využity nástroje místních samospráv nebo nástroje na úrovni Společenství.

Stávající rozsah Směrnice je z pohledu ČTÚ dostatečný, a proto ho za současných podmínek není nutné rozšiřovat. Trh širokopásmového přístupu je v současné době v ČR na vzestupu (viz Bod 4 přílohy), a proto není nutné nahrazovat soutěžní prostředí trhu regulačním zásahem.

Scénář č. 2: Dílčí úprava Směrnice – umožnění členským státům, aby samy určily kapacitu přístupu, která by měla být jejich občanům zaručena

Scénář č. 2 je založen na zásadě subsidiarity. Vychází z myšlenky, že bude každému členskému státu EU umožněno, aby se rozhodl, jestli využije k zavedení širokopásmového připojení mechanismus univerzální služby. Tento scénář by měl také umožnit, aby si členský stát sám stanovil, v jakém rozsahu podpoří zavedení širokopásmového přístupu a jaké například stanoví nabízené rychlosti, bere v úvahu příslušná národní specifika.

S odkazem na scénář č. 1 za současných podmínek není nutné rozsah Směrnice rozšiřovat. ČTÚ tedy scénář č. 2, který znamená změny rozsahu povinností, odmítá.

Scénář č. 3: Rozšíření působnosti univerzální služby na širokopásmové připojení beze změny její koncepce nebo podmínek financování

Scénář č. 3 přichází s návrhem na stanovení definice širokopásmového přístupu, včetně konkrétní přenosové rychlosti, na úrovni Společenství a na začlenění tohoto typu přístupu do Směrnice.

Tento scénář se ČTÚ nejeví jako vhodný pro efektivní realizaci přístupu k širokopásmovým službám pro všechny. Nerespektuje skutečnost, že v rámci EU existují velké rozdíly v možnostech poskytnutí pokrytí širokopásmovým připojením a v rozsahu jeho stávajícího využívání a není tedy příspěvkem k harmonizaci. V případě použití scénáře č. 3 by při naplňování požadavků univerzální služby jednotně stanovených na úrovni Společenství mohlo docházet v některých státech k vynakládání nepřiměřeně velkých nákladů na splnění uložených povinností nebo k nežádoucímu narušení hospodářské soutěže na příslušném trhu.

Scénář č. 4: Rozšíření působnosti univerzální služby na širokopásmové připojení a současné přezkoumání její koncepce a podmínek financování

Scénář č. 4 předpokládá stanovení definice širokopásmového přístupu na úrovni Společenství a umožňuje aplikaci méně centralizovaného přístupu v procesech regulace. Předpokládané uplatnění flexibility a subsidiarity by umožnilo, že orgány členských států by byly povinny zaručit občanům přístup k univerzální službě pouze za splnění stanovených předpokladů, a to při dosažení takových prahových hodnot míry rozšíření služby, které by vedly k riziku společenské marginalizace.

S odkazem na scénář č. 1 za současných podmínek není nutné rozsah Směrnice rozšiřovat. ČTÚ tedy scénář č. 4, který znamená změny rozsahu povinností, odmítá.

ČTÚ proto na závěr uvádí, že plně podporuje scénář č. 1, kdy nedojde k žádnému zásahu do regulačního rámce a nebude povinnost širokopásmového přístupu nijak ve Směrnici upravena. Platný regulační rámec umožňuje zařadit širokopásmové připojení do univerzální služby za podmínky, že financování probíhá z veřejných rozpočtů, nikoliv k tíži operátorů.

Příloha